

Поєднання евфемізму та іронії в єдиній концептуальній схемі виявляється можливим завдяки спільності механізмів їх реалізації, а саме: 1) двоплановість – наявність прихованого та вираженого значення; 2) позитивна оцінка (експліцитно виражена) заміщує негативну оцінку (імпліцитно виражену), що слугує вираженню іронічного наміру.

Отже, субститутивне мапування – це зсув у референції, пропозиції чи ілокуції іронічного висловлення шляхом лінгвокогнітивної процедури заміщення. У функціональному аспекті субститутивне мапування увиразнюється в метонімічній іронії та іронії, побудованій на перифразі та евфемізмі.

Проблема дослідження когнітивних особливостей метонімічної іронії є перспективною і може бути продовжена при аналізі текстів різних функціональних стилів.

Література

Андрієнко Т.П. Мовленнєвий акт іронії в англ. мові (на матеріалі художньої літератури XVI та XXст.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 „Германські мови” / Т.П. Андрієнко. – Харків, 2002. – 18 с. *Белехова Л.І.* Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект: дис. ... доктора філол. наук: 10.02.04 / Белехова Лариса Іванівна. – К., 2002. – 476 с. *Селіванова О.* Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2006. – 716 с. *Стилистика английского языка: учебник* / А.Н. Мороховский, О.П. Воробьева, Н.И. Лихошерст, З.В. Тимошенко. – К.: Выща школа, 1991. – С. 167–186. *Fauconnier G.* Mappings in Thought and Language / Fauconnier G. – Cambridge: Cambridge University Press, 1997. – 205 p. *Gibbs R.W., Jr.* The Poetics of Mind: Figurative Thought Language and Understanding / Gibbs R.W., Jr. – Cambridge, N.Y.: Cambridge University Press, 1994. – 527 p. *Haverkate H.* A Speech act analysis of irony / H. Haverkate // Journal of Pragmatics. – 1990. – Vol. 14. – P. 77–109. *Lakoff G.* Metaphors We Live By / Lakoff G., Johnson M. – Chicago: Chicago University Press, 1980. – 242 p. *Leech G.N.* Explorations in Semantics and Pragmatics / Leech G.N. – Amsterdam: Benjamins, 1980. – 133 p. *Panther K.U.* A cognitive approach to inferencing in conversation / K.U. Panther, L. Thornburg // Journal of Pragmatics. – Vol. 30. – 1998. – P. 755–769. *Turner M.* Conceptual integration and formal expression / M. Turner, J. Fauconnier // Metaphor and Symbolic Activity. – 1995. – № 10 (3). – Lawrence: Erlbaum Association, Inc. – P. 183–204.

ЛЕСЬКО Х.

(Львівський національний університет ім.І.Франка)

ГЕТЕРОГЕННИЙ АСПЕКТ ІСПАНСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ ФОРМ ДЕМІНУТИВНОСТІ

Досліджено дериваційно-морфологічну природу лексичних форм демінутивності. Фактологічною базою статті слугувало мовлення ЗМІ. Виявлено, що функціональна мобільність фіналії іспанської лексеми створює умови для гетерогенної суфіксальної деривації, що сприяє утворенню численних узуальних та оказіональних номінативних одиниць, реалізації образних задумів.

Ключові слова: демінутив, інтерфікси/інфікси, апресіативна деривація, афективно-емотивна конотація.

Lesko Kh.S. Heterogeneous aspect of the Spanish lexical forms of deminutivity. The derivational morphological nature of the lexical forms of deminutivity on the basis of the Spanish language has been investigated. The Mass Media Speech has become the basis of the article. It has been found out that functional mobility of the ending of the Spanish lexeme creates the conditions for heterogeneous suffixal derivation which concurs to formation of the numerous usual and occasional nominative units, realization of the language intentions.

Key words: deminutive, interfixes/ infixes, appreciable derivation, affective emotive connotation.

Лесько К.С. Гетерогенный аспект испанских лексических форм деминутивности. Исследовано дериваційно-морфологічну природу лексических форм деминутивности на основе испанского языка. Фактологической базой статьи служило вещания СМИ. Обнаружено, что функциональная мобильность финалии испанской лексемы создает условия для гетерогенной суффиксальной деривации, которая способствует образованию многочисленных узуальных и оказіональных назывательных единиц, реализации языковых замыслов.

Ключевые слова: деминутив, интерфиксы/инфиксы, апресіативна дериватива, афективно-емотивна конотація.

В області іспанського словотворення, предметом важливих досліджень, проведених численними лінгвістами, є обговорення афективно-концептуальних аспектів функціонування демінутивних лексичних форм. Тим самим, у тіні залишаються не менш цікаві та суперечливі питання, що стосуються структурного опису даних суфіксальних формантів, в основному, морфологічних правил утворення дериваційних парадигм.

Актуальність статті визначається потребою дослідити утворення демінутивних лексичних форм в іспанській мові, що є багатограним дериваційним процесом, складним за своєю неоднозначною природою. *Метою статті* є послідовний, систематизований та вичерпний аналіз принципів утворення афективних суфіксальних формантів. За *об'єкт аналізу* взято суфіксальні деривації, котрі реалізують себе в контексті апресіативної похідної парадигми, *предмет* – інтерфіксальні компоненти у складі лексем. На відміну від більшості дериваційних морфем, демінутивний суфіксальний формант не видозмінює синтаксичне функціонування лексеми, в структуру якої синтезується, оскільки не модифікує граматичну категорію слова.

Серед питань, які стосуються внутрішньої побудови слова, особливий інтерес лінгвістів викликають так звані інтерфікси або інфікси, які в дещо маргінальному значенні, М.Ребойо Торіо детермінує як афікси [Rebollo Torío 1984, с.312]. Згідно з традиційною точкою зору, суфікси здатні модифікувати граматичний клас лексеми. Однак таку інтерпретацію можна поставити під сумнів, адже, як відомо, що не всі суфікси належать до групи словотвірних. Як стверджують вітчизняні (О.О.Шахматов, Л.В.Щерба тощо) та іноземні лінгвісти (Х.Мартін Камачо, Я.Молкель), апресіативні суфікси не продукують нові слова, а лише створюють відтінки нових значень, а отже детермінуються як формотвірні. Вони несуть додаткову інформацію про предмет мовлення, виступають виразниками афективно-емотивних конотацій.

Існує багато різних точок зору щодо природи та функцій даних морфоподібних елементів в іспанській мові. Не всі лінгвісти погоджуються з їхнім визначенням. Деякі ідентифікують їх як суфіксальні компоненти або аломорфні варіанти суфіксів (Х.Монтес Хіральдо, Х.Мартін Камачо), інші ж відносять до категорії інтерфіксів/інфіксів (В.Дресслер, М.Ребойо, Е.Мартінес Сельдран). Королівська Академія надає цим формантам статус суфіксальних елементів *-(c)ito*, *-(ec)ito*, *-(ec)ito*.

До прихильників аналізу інтерфіксальних демінутивних форм належить Ф.Гонсалес Олльє, чие дослідження засноване на вивченні діалектів, зокрема андалузького. Автор називає такі елементи інкорпорованими, додатковими лексичними утвореннями [Ollé González 1978, с.104]. На думку М.Ребойо Торіо, інтерфікс, жодним чином, не сприяє модифікації граматичної категорії і підкреслює, що взаємозв'язок «інтерфікс-суфікс» проявляється якнайкраще тоді, коли мова йде про демінутивні суфіксальні компоненти [Rebollo Torío 1984, с.312]. Подібну точку зору висловлює Я.Молкель. Відповідно до запропонованого ним визначення, інтерфіксами йменуються ненаголошені елементи, які не несуть граматичного або семантичного навантаження, а лише морфонологічне, оскільки вони служать для з'єднання твірної кореневої бази з суфіксальною [Malkiel 1958, с.125]. Словник *Clave* дає узагальнююче визначення інтерфікса: «морфема, яка синтезується всередину структури слова або його кореня для того, щоб утворювати деривати або складені слова» і наводить наступні приклади «*humareda, polvareda*» [Clave 2002, с.1101].

Цікаву позицію у визначенні даних лексичних компонентів висувають Е.Мартінес Сельдран та В.Дресслер, на думку яких, існує суттєве розмежування між інтерфіксами та інфіксами. Слідуючи запропонованій ними концепції, інфікси розглядаються як активні мікроелементи з окремо визначеною властивою їм семантикою, певною сигніфікативною інтенцією. Автори відносять їх до граматичної категорії афіксів, на відміну від інтерфіксів, синтезування яких до бази лексеми є оказіональним або ж облігаторним, позбавленим семантичного чи граматичного навантаження [Martínez Celdrán 1978, с.449]. Не визнають існування інтерфіксальних/інфіксальних елементів у системі іспанської мови С.Фернандес Рамірес та Х.Мартін Камачо, котрі шукають альтернативне тлумачення у фонетичному та морфологічному розвитку латинських демінутивів та стверджують, що інтерфіксальні елементи є аломорфами апресіативних суфіксів [Fernández Ramírez 1986, с.60].

Отже, інтерфіксація- це процес дериваційної морфології, через який в структуру лексеми, між мотивованою основою та похідним суфіксом інкорпорується додаткова одиниця, так званий інтерфікс, поява якого спричиняє збільшення кількості складів та модифікацію наголосу, а разом з тим слугує ознакою нарощення емоційного тону.

Складність та глибину дериваційних процесів детермінує мотиваційна твірна база номінативних одиниць. В іспанській мові виділяють два шляхи утворення демінутивних дериватів на основі лексичних форм з консонантною та вокальною фіналією:

1. перший тип характеризується сталістю та не передбачає появи жодних додаткових словотвірних елементів при приєднанні суфіксальної форми до кореневої частини лексеми: *árbol- arbolito, verdad- verdadita*. У випадку наявності вокальної основи, відбувається апокопа голосного: *gobierno- gobiernito, dinero- dinerillo, vida- vidita, ministro- ministrillo, euro- eurete, plaza- plazuela*.

2. другий тип передбачає появу інтерфіксальних мікроелементів при модифікації структури слова, таких як *-ec-*, *-c-*, *-ce-*, що вважаються найпродуктивнішими в системі іспанської мови, та в меншій мірі *-l-*, *-t-*, *-s-* (*José*→ *Jose-l-ito, pobre-pobre-t-ón*). Приєднання додаткового елемента сприяє розширенню структурного навантаження лексеми, появі додаткових складів та інтенсифікації семантики. Хоча не завжди поява інтерфіксів породжує додаткові конотативні ознаки, часто їх синтез у структуру слова спричинений особливостями організації фонетичної будови останнього. Наприклад: *coche- coch-ec-ito, mal- mal-ec-illo, mes- mes-ec-ico, conductor- conductor-c-ito* тощо.

Шляхи утворення першого типу демінутивних суфіксальних лексем реалізуються за схемою «основа+суфікс»:

– інкорпорація суфікса *-ito* до кореня багатоскладової лексеми, яка закінчується на приголосні, крім *-n*, *-r*: *arbol-ito, vardad-ita, Jesus-ito, reloj-ito, arbol-ito, caracol-ito, papel-ito, pastel-ito, almacén-ito, cojin-ito, altar-ito, canal-ito, ciudad-ita, Pascual-ito, Isabel-ita, Luis-ito*. Агрегуючись до посткореневої частини

демінутивні морфеми сприяють збільшенню складів лексеми, модифікації наголосу та семантичному варіюванню.

– приєднання *-ito* до кореня багатоскладової, лексеми, яка закінчується на голосну, внаслідок чого відбувається вокальна редукція: *prad-ito, man-ita, mes-ica, pajar-ito, ministr-ito, bot-ita, condes-ita, duques-ita, paj-ita, calland-ito, cas-ita, pajar-ito, despac-ito, perr-ito, vuel-ito, ciel-ito, pañuel-ito, An-ita, Jacob-ita, Marian-ito*.

Проте існує велика кількість дериваційних ланцюжків: *pradito–prad(ec)ito, manita–man(ec)illa, llanito–llan(ec)illo* тощо. Мова йде про оказіональні випадки похідного словотворення, що зумовлені прагматичною природою мовлення, яка надає перевагу нескладним за будовою словоформам [Помірко 1989, с.24]. Мовець, бажаючи заощадити час, вибирає прості у структурному плані лексичні конструкції. Водночас такі оказіональні явища не варто ототожнювати з одноразовим використанням, як не слід обмежувати компетенцією їх словотворення. Будь-який процес перетворення в мовній системі починається з непомітного, випадкового “хитання” в мовленні.

Твердження про те, що до основи односкладових чи двохскладових лексем, які закінчуються на приголосну, обов'язковим є додання інтерфіксу *-ec*, що з'єднає суфіксальний формант з кореневою частиною лексеми, не є загальновиправданим. Функціонування тієї чи іншої суфіксальної форми залежить від регіональних та індивідуальних особливостей мовлення, тому інтенція пояснити таке функціонування, посилаючись на якусь одну, так би мовити, загальноприйнятую модель, буде не виправданою. Вживаннями мовцями певних латиноамериканських країн конструкцій *florcita, solcito, pancito* не ставить під сумнів правильності такого вираження, а свідчить про багатогранність та гетерогенність процесу утворення дериваційних суфіксальних парадигм в іспанській мові. Немає єдиного пояснення даного лінгвістичного явища [Rebollo Torío 1984, с.315].

Б.Оркахада вважає, що лексичні утворення *solcito, florcita, pancito* у регіональному мовленні країн Латинської Америки непотрібно вважати відхиленням від норми, а регулярними формами, які підпорядковуються правилам, встановленим окремою граматичною традицією [Hercasada Diezma 1988, с.158]. Дериваційне моделювання предикатів спричинене просодичними особливостями мовлення певного регіону. Варіантність лексичних форм як така притаманна іспанському лексикону, що характеризується гнучкою структурою твірної. Починаючи з 17-18 ст. вживання дериватів *solecillo, panecillo, florecilla* стало загальноприйнятною нормою для іберійської іспанської мови, що полегшило вивчення даних демінутивних форм та зменшення вірогідності похибки у процесі утворення дериваційних ланцюжків *jadaa*

Шляхи утворення другого типу демінутивних суфіксальних лексем здійснюються за схемою «основа+інтерфікс+суфікс»:

– додавання *-cito* до кореня односкладової лексеми з голосною фіналією: *yo-cito, ya-cita etc.* Проте даний лінгвальний феномен інкорпорації інтерфіксального мікроелементу до мотиваційної бази односкладової лексеми притаманний лише латиноамериканському варіанту іспанської мови, котрий характеризується більшою семантичною гнучкістю при утворенні варіативних дериваційних одиниць;

– додавання *-cito* до кореня багатоскладової лексеми, яка закінчується на приголосні *-n, -r*: *bombon-cito, salon-cito, monton-cito, doctor-cito, constructor-cito, engañosodor-cito, escritor-cito, baron-cito, corazon-cito*. Винятком можуть слугувати імена *Juan-ito, Joaquin-ito, Agustin-ito, Baltasar-ito*, проте *Ramon-cito, Carmen-cita, Pilar-cita*;

– додавання *-cito* до кореня одно/багатоскладової, лексеми, яка закінчується на наголошені голосні *é, í, á*: *te-c-ito, bebe-c-ito, cafe-c-ito, jabali-c-ito, sofa-c-ita*;

– додавання *-cito* до кореня багатоскладової лексеми з ненаголошеною фіналією *-e*: *carne-c-ita, aire-c-ito, baile-c-ito, peine-c-ito, diente-c-ito, puente-c-ica*. Проте: *paquet-ito, azot-ito, bonet-ito, boquet-ito, cadet-ito, Pep-ito, Jose-ito*;

– додавання *-ecito* до кореня багатоскладової лексеми, перший склад якої є дифтонгізованим: *huevo-ec-ito, prueb-ec-ita, viej-ec-ita, rein-ec-ita, vient-ec-ito*. Однак не у всіх випадках відбуваються процеси змін у вокальній системі номінативної одиниці. Тенденцію до монофтонгізації встановлено як у слабких, так і у сильних звуків. Найхарактернішими процесами, які відбулися у системі вокалізму, є збереження вузьких дифтонгів – *ie, -ue* у двоскладових лексемах, у яких перший склад є дифтонгізованим *huevo- huevecito, prueba- prueb-ec-ita*; та їх монофтонгізація у наступних випадках - *ie > e, ue > o*: *plazuela- plazol-eta; cazuela- cazol-eta*. Проте дане спостереження було б помилково вважати загальноновстановленою нормою, що підтверджують наступні дублетні форми: *pedra→pedrecita/pedrusco; viejo→vejete/viejecito etc.*

– додавання *-ecito* до кореня багатоскладової лексеми з дифтонгізованими фіналіями *-io, -ia, -uo, -ua*: *novi-ec-ito, besti-ec-ita, ingenu-ec-ito, tregü-ec-ita, fri-ec-illo*. Іменники даної групи також піддаються структурній модифікації характерній для першого типу утворення демінутивних лексем: *Ignac-illo, rub-ita, igles-ita, despac-ito; agu-ita, pascu-ita, eslatu-ita, Julia- Julita*. Що стосується дифтонгів, то вони повинні бути предметом дослідження окремої праці.

– додавання *-ecito* до кореня односкладової лексеми, котра закінчується на приголосну: *sol-ec-ito*, *mar-ec-ito*, *voc-ec-ita*, *flor-ec-ita*, *mes-ec-ito*, *pec-ec-ito*, *red-ec-ita*, *pan-ec-ito*, *dios-ec-ito*, *voz-ec-ita*. У таких випадках відбувається збільшення кількості складів до чотирьох, що сприяє кращій семантичній ідентифікації лексеми, підсиленню її конотативної виразності.

Однак зводити формування оцінних суфіксальних форм до певних рамок, означає, необгрунтовано заперечувати багатогранну природу даних формантів, їх функціональну мобільність при модифікації структури слова.

На думку Ф.Гонсалеса Олльє, поява інтерфіксів в структурі слова викликана ритмічними особливостями вимови [Ollé González 1978, с.111]. Я.Молксль вважає, що важливою функцією інтерфіксів є усунення випадків омонімії, тобто, запобігання мовної плутанини при зіставленні однієї лексичної форми з іншою, що не містить додаткового мікрокомпонента, присутність котрого вказує на відмінну семантичну приналежність: *limón/lim-at-ón* [Malkiel 1958, с.126]. Отже, інтерфікси розрізняють дві лексеми, яким, за інших умов, була б притаманна графічна та фонетична ідентичність: *col-ec-ita* < *col/col-ita* < *cola*; *av-ec-ita* < *ave/hab-ita* < *haba*; *tall-ec-ita* < *talle/tall-ito* < *tallo*, *sed-ec-ita* < *sede/sed-ita* < *seda*. Проте, в окремих випадках, можливе виникнення двозначності при ідентифікації семантики слова, наприклад: *pasito/pasecito*, *cortito/cortecito*, *hombrito/hombrecito*, *botilla/botecillo*, *pajita/pajecillo*, адже мова йде про лексеми різні за семантичним навантаженням: *paso/pase* (дозвіл/крок), *corto/corte* (короткий/двір), *hombro/hombre* (плече/чоловік), *bota/bote* (чобіт/слоїк), *paja/paje* (солома/паж).

Очевидно, що усунення омонімії є однією з основних причин інкорпорації у структуру слова інтерфіксів *-c*, *-ec*, тому що без їх наявності детермінація об'єкта могла б бути неточною або ж неправильною.

Мартін Камачо пропонує інше бачення походження інтерфіксальних компонентів. Він шукає альтернативне тлумачення у фонетичному та морфологічному розвитку латинського демінутиву *-ulus*, який еволюціонував до аломорфних форм *-illo*, *-cillo*, *-ecillo*. Присутність інтерфіксу *-c*, *-ec* у таких суфіксальних формантах *-ecito*, *-ezote* дослідник пояснює через концепт аналогії, стверджуючи, що інтерфіксальні елементи є аломорфами апресіативних суфіксів [Martín Camacho 2002, с.43].

Ще одна функція інтерфіксальних мікроелементів, виділена В.Дресслером у його дослідженні, полягає у розширенні лексичної структури дериватів, що, у свою чергу, сприяє кращій ідентифікації останніх [Dressler 1986, с.388]. Односкладові лексеми, синтезуючи в основу інтерфікс *-ec*, модифікують свою структуру, отримуючи чотири склади, які хоча й не є граничними в іспанському суфіксально-дериваційному словотворенні, адже налічується чимало випадків утворення п'ятискладових похідних (*constructor- constructor-cito*, *escritor- escritor-cito*, *corazón- corazon-cito*), проте активно адаптуються іспанською просодією.

Не всі лексичні номінації, в однаковій мірі, інкорпують в свою структуру апресіативні суфікси. Фонологічний, категоріальний та семантичний склад одних дозволяє різноманітну комбінацію суфіксальних форм: *cabro- cabrito- cabrón- cabroncete- cabronada- cabronazo*, інших –її виключає як таку: *menú*, *tribú*, *tabú*. Вагомим чинником, який не сприяє деривації, є структурна несумісність кореневої частини та суфіксального компонента. В свою чергу, афективні дериваційні форми *verdadita*, *despuesito*, *yocito*, *allacito*, попри семантико-стилістичні обмеження в острівній іспанській мові, продуктивно функціонують в латиноамериканському варіанті.

Таким чином, не існує єдиновизначеного критерію, який би допоміг зрозуміти, чи структурно-семантичний склад лексеми допускає утворення похідної апресіативної форми, чи таке утворення детермінується лінгвально-контекстуальним середовищем. Парадигматична характеристика мови допускає утворення демінутивних похідних, відкинутих мовленням. Широкий спектр структурних комбінувань у мові редукується конкретними можливостями мовленнєвого процесу: *bebecito/bebito*, *reinecita/reinita*, *fe/fecita*; *ateismo/ateismo*. В інших випадках, мовна поведінка може впливати з комунікативно-індивідуальних та регіонально-соціальних стратегічних преференцій, які обумовлюють вибір тих чи інших лексичних одиниць.

Отже, в іспанській мові демінутивну дексиду характеризують гетерогенні дериваційні парадигми, утворені шляхом агрегації суфіксів зменшувальності у синтезі з додатковими мікрокомпонентами та призначені для реалізації семантики. Інтерфіксація відіграє важливу роль у системі іспанського словотворення. Інтерфіксальні утворення розглядаються як ненаголошені мікроелементи, позбавлені граматичної та сигніфікативної функції, котрі у системі словотворення виступають у ролі сполучної ланки між мотиваційною твірною базою та суфіксальним компонентом (напр., *pan-ec-ito*), сприяють розширенню наявного семантичного поля, набуттю дериватом нових відтінків значення.

Література

Помірко Р.С. Семантика демінутива та принципи структурного синтезування в іспанській мові//Іноземна філологія. -Львів: 1989.— С. 20. Bello A. Gramática de la lengua castellana.- Madrid, 1984. Dressler W. U. Forma y función de los interfijos, en Revista

Española de Lingüística, 1986, XVI-2. — P. 381-395. *Fernandez Ramirez S.* La derivacion nominal.- Madrid: Anejos del boletín de la real Academia Española, 1986. — 90 p. *Horcajada Diezma, Bautista* Morfología de los diminutivos formados sobre las bases consonanticas monosilabas// Revista de Filología Románica, 1987-88. — P. 158-176. *Malkiel Yakob* Los interfijos hispánicos. Problema de lingüística histórica y estructural. In: Catalán Menéndez-Pidal, Diego (ed.): Miscelánea-Homenaje a André . Martinet, vol. 2, La Laguna: Bibl. filológica de la Universidad, 1958.— P. 107-199. *Martinez Celdrán, E.* En torno a los conceptos de interfijo e infijo en español// Revista Española de Lingüística, VIII-2, 1978. — P. 447-460. *Martin Camacho J. C.* El problema lingüístico de los interfijos españoles. Cáceres: Universidad de Extremadura, 2002.—266 p. *Ollé González F.* Formación superlativa y diminutiva de los nombres terminados en "/-ia/", "/-io/", "/-ie/" y fonología generativa, en Conde, M.V. y otros (eds.), Estudios ofrecidos a E. Alarcos Llorach, 3, Oviedo, Publicaciones Universidad, 1978.— P. 103-132. *Pottier B. / Alvar, M.* Morfología histórica del español.- Madrid: Gredos, 1993. — 533 p. *Rebollo Torío M. A.* En torno a los infijos//Anuario de estudios filológicos, ISSN 0210-8178, Vol. 7, 1984. — P. 311-318. *Clave Diccionario del uso del español actual.* Ediciones SM- Joaquín Turina, 39-28044 Madrid ISBN: 84-348-7606-X Depósito legal: M-33-842- 2002. Impreso en España.

МАКЕДОНОВА О.Д.

(Запорізький національний університет)

ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ СЛОГАНА ЯК ОСНОВНОГО КОМПОНЕНТУ АНГЛОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ

Дана стаття присвячена характеристиці слогана як основного компоненту англомовного рекламного дискурсу. Увага автора акцентована на меті слогана, його функціях та типах, а також на вербальних і невербальних засобах, які використовуються при складанні рекламного слогана.

Ключові слова: рекламний дискурс, рекламний текст, слоган.

Македонова О.Д. К характеристике слогана как основного компонента англоязычного рекламного дискурса. Данная статья посвящена характеристике слогана как основного компонента рекламного дискурса. Внимание автора акцентировано на цели слогана, его функциях и типах, а также на вербальных и невербальных средствах, которые используются при составлении рекламного слогана.

Ключевые слова: рекламный дискурс, рекламный текст, слоган.

Makedonova O.D. To Slogan Characteristic as main Component of English Advertising Discourse. Present article is devoted to a slogan characteristic as the main component of English advertising discourse. The author's attention is concentrated on a goal, a function and types of slogan and also verbal and nonverbal devices to make up an advertising slogan.

Key words: advertising discourse, advertising text, slogan.

Сучасні досягнення у галузі комунікативної лінгвістики, стилістики, дискурсознавства, соціо- та антрополінгвістики намагаються наблизити теорію комунікації до потреб практики спілкування. Відтак, визначення особливостей лінгвістичної структури, функціональності та тенденцій розвитку різножанрових дискурсів набувають все більше актуальності. Зокрема, це стосується **рекламного дискурсу**, який поширився сьогодні на всі сфери життя і вплив якого на масову культуру сучасного суспільства є дуже високим.

Сучасна реклама як форма масової комунікації, характерною особливістю якої є «апелятивність», являє собою складну мовну систему, яка втілюється в тексті. **Рекламний текст** представляє собою кінцевий результат/продукт рекламного дискурсу – процесу створення рекламного повідомлення у взаємозв'язку із подієвим контекстом, соціальними і психологічними характеристиками учасників [Раду 2004, с. 4].

Рекламному тексту, як особливому виду масової комунікації, притаманна прагматична установка, жанрово-стилістична приналежність, а також специфічна композиційна і семантична характеристика. Рекламний текст створюється за певним задумом автора за допомогою різних вербальних і невербальних засобів, і містить у собі інформацію про товар чи послугу, що рекламується. Вважається, що інформація максимально прилаштована для активного просування товарів та послуг, що рекламуються, на ринку сбуту. [Сибатров 2010].

Рекламний текст розглядається як одиниця комунікації і є складним семіотичним цілим, що являє собою послідовність знакових одиниць, вираженими за допомогою таких структурних елементів, як: слоган, заголовок, основний текст, ехо-фраза, реквізити фірми, шрифт, колір і інші графічні елементи (малюнки, назва компанії, логотип) [Сенічева 2005].

Вважається, що рекламний текст має специфічне структурне оформлення, основним елементом якого є слоган. Потрібно зауважити, що у сучасній лінгвістиці рекламний текст досліджується дуже ретельно, але не приділяється належної уваги слогану зокрема, що і обумовило **актуальність** даної статті.

Мета роботи полягає у комплексному аналізі слогана як центрального компоненту рекламного тексту. Досягнення поставленої мети передбачає виконання наступних **завдань**: 1. дати лінгвістичне